

ایران: ۱۰۰۰ روز در بازداشت خانگی

سه شخصیت منتقد بدون هیچگونه اتهامی نزدیک به سه سال در بازداشت به سر می‌برند

(بیروت، ۲۱ آبان ۱۳۹۲) – سازمانهای دیده‌بان حقوق بشر و [کمیسیون بین‌المللی حقوق بشر در ایران](#) امروز اعلام کردند علیرغم وعده‌های رئیس‌جمهور [ایران](#) حسن روحانی برای آزاد کردن زندانیان سیاسی، سه چهره منتقد حکومت بدون آنکه هیچ جرمی علیه آنها اعلام شده باشد، ۱۰۰۰ روز است که در بازداشت خانگی یا حبس به سر می‌برند.

حکومت ایران باید فوراً و بدون هیچگونه قید و شرطی، این شخصیت‌های منتقد، مهدی کروبی و میرحسین موسوی، کاندیداهای ریاست جمهوری سال ۱۳۸۸، و زهرا رهنورد، همسر موسوی، و نویسنده و فعال سیاسی را آزاد کند. روز ۲۱ آبان، هزارمین روزی است که این سه تن بدون هیچگونه اتهام یا محاکمه‌ای در بازداشت خانگی یا حبس به سر برده‌اند. هیچ سازمان یا نهاد حکومتی یا دولتی صراحتاً مسئولیت بازداشت این افراد را نپذیرفته است و یا هیچگونه اتهامی علیه آنها مطرح نکرده است.

[سارالی ویتسون](#)، رئیس بخش امور خاورمیانه در سازمان دیده‌بان حقوق بشر گفت: «ادامه بازداشت خانگی و حبس این سه نفر نشانه تداوم سرکوب و خودکامگی مسئولین حکومت نسبت به منتقدین حکومت در ایران می‌باشد. ادعاهای مقامات ایرانی مبنی بر اینکه هیچ زندانی سیاسی در این کشور وجود ندارد، با این واقعیت در تناقض است که رهبران و فعالان سیاسی کماکان در زندان و حبس خانگی به سر می‌برند، در تضاد کامل است».

در ۲۵ بهمن ۱۳۸۹، در پاسخ به دعوت مردم توسط این شخصیت‌های برجسته سیاسی، به برگزاری تظاهرات در حمایت از قیام‌های مردمی در کشورهای خاور میانه، مقامات ایران این دو کاندیدای سابق ریاست جمهوری را به همراه همسرانشان، زهرا رهنورد و فاطمه کروبی در [بازداشت خانگی](#) قرار دادند. مقامات، بازداشت خانگی فاطمه کروبی را ملغی کرده‌اند، اما سه تن دیگر هنوز در حبس هستند. در طی مدت تقریباً سه ساله حبس، مسئولین این سه تن را از تماس یا دیدار مرتب با خانواده‌هایشان یا دریافت مراقبت‌های پزشکی کافی ممنوع کرده‌اند. مقامات همچنین اعضاء خانواده این سه تن را به دلیل آنکه علناً راجع به رنج‌های آنها سخن گفته‌اند، احضار و محبوس کرده‌اند.

[هادی قائمی](#)، مدیر کمیسیون بین‌المللی حقوق بشر در ایران گفت: «روحانی قول داده است که برای آزادی این افراد اقدام کند و میلیون‌ها ایرانی به او اعتماد کرده و برای پیروزی او رأی دادند. طرفداران او هنوز منتظرند که به این حبس‌های فراقضائی پایان دهد و روشن کند کدامیک از نهادهای حکومت مسئول سرنوشت این افراد هستند».

خبرگزاری نیمه رسمی مهر در روز ۸ آبان [گزارش داد](#) مصطفی پورمحمدی، وزیر دادگستری در پاسخ به این سؤال که آیا دولت روحانی کمیته ویژه‌ای برای بررسی آزاد نمودن این افراد از حبس، تشکیل خواهد داد یا خیر، گفت: «دولت در اینگونه امور دخالت نخواهد کرد». پورمحمدی چند هفته قبل از آن به خبرنگاران [گفته بود](#) شورای عالی امنیت ملی حبس‌های مزبور را مورد بررسی قرار خواهد داد. حسن روحانی بعنوان رئیس‌جمهور ریاست این شورا را به عهده دارد که اعضای آن شامل رؤسای قوه مقننه، قضائیه و دیگر چهره‌های عالیرتبه سیاسی هستند. پورمحمدی سپس اشاره کرده بود که این ۳ تن ممکن است به زودی آزاد شوند. چهار روز بعد، سخنگوی قوه قضائیه امکان وقوع چنین امری را انکار کرد. مقامات عالیرتبه مطالب گوناگونی را در مورد توجیه بازداشت‌های خانگی و حبس مزبور اظهار داشته‌اند.

در آذر ۱۳۹۰، محمد جواد لاریجانی، رئیس شورای عالی حقوق بشر [گفت](#) بازداشت شدگان در فعالیت‌های «غیر قانونی» و تحریک برای خشونت دست داشته‌اند. وی همچنین گفت قوه قضائیه ایران بدون انجام محاکمه و صدور حکم، هیچکس را تحت بازداشت خانگی قرار نمی‌دهد و عموم مردم به زودی در باره جرمی که علیه این افراد مطرح شده، مطلع خواهند شد.

بیش از یک سال بعد، در روز ۵ دی ۱۳۹۱، در حالیکه مقامات ایرانی هنوز هیچ جرمی علیه این شخصیت‌های مخالف اعلام نکرده بودند، اسماعیل احمدی مقدم، فرمانده نیروی انتظامی ایران [گفت](#) آیت‌الله علی خامنه‌ای رهبر ایران، از پیش این

بازداشت‌ها را تأیید کرده بود.

محمد تقی کروبی، یکی از فرزندان مهدی کروبی، به کمپین بین‌المللی حقوق بشر در ایران گفت علیرغم آنچه که وی آن را «اتهامات دروغین» دولت در باره وضعیت بازداشت پدرش می‌نامد، مقامات، پدر وی را در خانه‌ای امن که تحت کنترل نیروهای اطلاعاتی و امنیتی است نگاه داشته‌اند. وی گفت «مهمترین نگرانی خانواده این است که مقامات امنیتی اجازه دهند [پدرم] توسط پزشک متخصصی که خانواده تشخیص می‌دهند درمان شوند» و [درخواست](#) پدرش از مقامات را که جرائم او را اعلام کرده و وی را به طور علنی محاکمه کنند، بار دیگر تکرار کرد. منابع دیگری که در جریان وضعیت سلامت جسمانی مهدی کروبی هستند نیز [گزارش نمودند](#) که سلامت وی در عرض دو سال و نیم گذشته شدیداً رو به وخامت گذاشته است.

در ماه ژوئیه یک منبع مطلع در باره مشکلات پزشکی موسوی، [گزارش داد](#) که فشار خون او به علت شرایط قلبی‌اش دچار نوسان‌های زیادی شده است. وی از انسداد شریان رنج می‌برد و در سال ۲۰۱۱ نیز تحت آنژیوپلاستی (عمل رگ‌سازی) قرار گرفت. منبع یاد شده گفت نیروهای امنیتی وی را از انجام معاینات پزشکی هر ۵۰ روز یکبار که توسط پزشکان توصیه شده بود، ممنوع کردند و در طی آخرین مراجعه او به بیمارستان، از بستری شدنش برای انجام آزمایش‌های پزشکی جلوگیری کردند.

مقامات همچنین از خروج موسوی و رهنورد از منزل خود ممانعت کرده و فقط به ندرت و با تصویب قبلی به اعضاء خانواده اجازه ملاقات می‌دهند.

در ۲ آبان دختران موسوی [گفتند](#) که یکی از عوامل امنیتی در طی دیدار از خانه پدرشان، آنها را مورد ضرب و شتم قرار داده است. پورمحمدی بعداً این ادعا را رد کرده و آن را «جو سازی رسانه‌ای» خواند.

در روز ۲۳ بهمن ۱۳۹۱، یعنی دو روز قبل از دومین سالگرد بازداشت خودسرانه والدین‌شان و مهدی کروبی، مقامات، دختران موسوی و رهنورد به نام‌های زهرا و نرگس موسوی، و محمد حسین کروبی، یکی دیگر از پسران کروبی را دستگیر کردند. سپس همان روز مقامات ایشان را آزاد نمودند.

هر دو سازمان‌های دیده‌بان حقوق بشر و کمپین بین‌المللی حقوق بشر در ایران مکرراً از مقامات ایران، از جمله رئیس جمهور ایران [خواستند](#) برای آزاد سازی این ۳ نفر، اقدام جدی به عمل آورد و مراقبت‌های پزشکی کافی در اختیار آنها قرار دهد.

نهادهای مختلف سازمان ملل متحد بارها از حکومت ایران خواسته‌اند این سه شخصیت منتقد را آزاد کند، و بازداشت آنها را خودسرانه و غیر قانونی خوانده‌اند. در روز ۲۳ بهمن ۱۳۹۱ سه گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد [خواستار](#) آزادی فوری موسوی و کروبی و رهنورد و همچنین افراد دیگری شد که به خاطر فعالیتهای مسالمت آمیز و بهره‌گیری از حق آزادی عقیده و بیان، و آزادیهای انجمنی و حق تجمع که در قانون تسریع شده است، زندانی هستند.

در شهریور ۱۳۹۱، کارگروه بازداشت‌های خودسرانه سازمان ملل متحد، که هیاتی متشکل از پنج متخصص بیطرف است و تحت نظر شورای حقوق بشر سازمان ملل فعالیت می‌کند، نظریه خود را مبنی بر اینکه این بازداشت‌ها «خودسرانه (و در نتیجه ممنوع)» است [صادر کرد](#) و به دولت ایران توصیه کرد بازداشت شدگان را فوراً آزاد کند و به خاطر زندانی کردن غیر قانونی به آنها غرامت بپردازد. در شهریور ۱۳۹۰ گروه کاری سازمان ملل در موضوع ناپدید شدن‌های اجباری یا غیر ارادی در مورد سرنوشت این ۳ منتقد که در آن هنگام محل اقامتشان آشکار نشده بود، تحقیقات فوری را آغاز کرد.

مقامات و نهادهای دیگر سازمان ملل متحد، از جمله دبیرکل، گزارشگر ویژه در مورد وضعیت حقوق بشر در ایران، شورای حقوق بشر، و مجمع عمومی هم این بازداشت‌ها را خودسرانه تشخیص داده و خواستار آزادی فوری بازداشت شدگان شدند.

قائمی گفت : «این بازداشت‌ها و ادامه حبس دیگر زندانیان سیاسی یکی از مهمترین شاخص‌های وضعیت حقوق بشر در ایران می‌باشد».

برای کسب اطلاعات بیشتر در باره گزارش‌های سازمان دیده‌بان حقوق بشر در ارتباط با ایران، لطفاً از وب سایت زیر دیدن فرمائید:

<http://www.hrw.org/en/middle-eastn-africa/iran>

برای کسب اطلاعات بیشتر، لطفاً با افراد زیر تماس بگیرید:

در نیویورک، برای کمپین بین المللی حقوق بشر در ایران، هادی قائمی (به زبان‌های انگلیسی و فارسی): ایمیل:

hadighamei@iranhumanrights.org

در نیویورک، برای سازمان دیده‌بان حقوق بشر، فراز صانعی (به زبان‌های انگلیسی و فارسی):

تلفن: 001-212-216-1290 ؛ تلفن همراه 001-310-428-0153 ؛ یا ایمیل saneif@hrw.org

در نیویورک، برای سازمان دیده‌بان حقوق بشر، سارا لی ویتسون [Sarah Leah Whitson] (به زبان انگلیسی):

تلفن: 001-212-216-1230 ؛ تلفن همراه 001-718-362-0172؛ یا whitsos@hrw.org

در قاهره؛ برای سازمان دیده‌بان حقوق بشر، تامارا الرفائی [Tamara Alrifai] (به زبان‌های انگلیسی، عربی، فرانسوی،

اسپانیولی): تلفن همراه 20-122-751-2450+؛ یا ایمیل alrifat@hrw.org